

Valsts sociālās aprūpes
centrs "Zemgale"

2023.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Iecavā, 2024.gads

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	2
1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS	2
1.2. IESTĀDES FUNKCIJAS, UZDEVUMI UN STRUKTŪRA.....	3
1.3. IESTĀDES ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS UN APAKŠPROGRAMMAS	4
1.4. PĀRSKATA GADĀ GALVENIE PAVEIKTIE UZDEVUMI	5
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI.....	9
2.1. VALSTS BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU FINANŠU RESURSI UN TĀ IZLIETOJUMS	9
3.PERSONĀLS.....	15
3.1. PERSONĀLA VADĪBA	15
3.2. PERSONĀLA MAINĪBA	17
3.3. DARBINIEKU RAKSTUROJUMS	19
4. PĀRSKATS PAR IESTĀDES PĀRVALDĪBU EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI.....	24
4.1. SOCIĀLĀ APRŪPE	24
4.2. VESELĪBAS APRŪPE	26
4.3. KLIENTU DROŠĪBA	27
4.4. SOCIĀLĀ REHABILITĀCIJA UN INTEGRĀCIJA SABIEDRĪBĀ	28
4.5. CILVĒKTIESĪBAS.....	30
4.6. SOCIĀLO PAKALPOJUMU KVALITĀTES PĀRRAUDZĪBA	30
5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	31
6. NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	33
6.1. IESTĀDES ATTĪSTĪBU IETEKMĒJOŠIE FAKTORI.....	33
6.2. NOZĪMĪGĀKIE PLĀNOTIE REMONTDARBI UN FINANŠU IEGULDĪJUMI 2024.GADĀ.....	34
6.3. INFORMĀCIJA PAR BŪTISKIEM RISKIEM UN NESKAIDRIEM APSTĀKĻIEM NĀKOTNES KONTEKSTĀ	35

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss

Valsts sociālās aprūpes centrs "Zemgale" (turpmāk – Centrs) izveidots 2021.gada 1.janvārī ar Ministru kabineta 2020.gada 4.septembra rīkojumu Nr.483 (turpmāk – Rīkojums Nr.483) "Par Valsts sociālās aprūpes centra „Vidzeme” un Valsts sociālās aprūpes centra „Zemgale” reorganizāciju un Valsts sociālās aprūpes centrs „Zemgale” izveidošanu”. Ar 2021.gada 1.janvāri izveidotais Valsts sociālās aprūpes centrs "Zemgale" ir abu Centru funkciju, tiesību, mantisko vērtību, dokumentācijas un saistību pārņēmējs, tai skaitā izveidotais Valsts sociālās aprūpes centrs "Zemgale" pārņēma Centru tiesības un pienākumus, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām.

Centrs ir labklājības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura darbību reglamentē 2020.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.696 "Valsts sociālās aprūpes centra "Zemgale" nolikums", kas ir spēkā ar 2021.gada 1.janvāri. Centra juridiskā adrese ir "Smiltaiņi", Iecava, Bauskas novads, LV-3913.

Centra misija

Sniegt cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem elastīgu, saprotamu un kvalitatīvu ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, piedāvājot katram klientam cieņas pilnu aprūpes procesu un drošus dzīvošanas apstākļus atbalstošā un estētiskā vidē.

Centra vīzija

Sabiedrībā augsti novērtēts valsts pakalpojumu sniedzējs cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem, kas pozitīvi un mērķtiecīgi virza sociālās aprūpes jomas pakalpojumu efektivitātes un kvalitātes uzlabošanu Latvijā.

Centra vērtības

Cilvēku mīlestība: cieņa pret katru cilvēku, cilvēks kā vērtība, katrs cilvēks ir vērtīgs, tāpēc rūpju cienīgs (*Māte Terēze*);

Profesionāls darbinieks: emocionālā noturība, atbildība par savu rīcību un darbu, taisnīgums, empātija;

Atvērta organizācija: atklāta komunikācija, atvērtība jauninājumiem un inovācijām.

1.2. Iestādes funkcijas, uzdevumi un struktūra

Centrs atbilstoši 2020.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.696 “Valsts sociālās aprūpes centra “Zemgale” nolikums” īsteno valsts politiku ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jomā attiecībā uz pilngadīgām personām ar smagiem un ļoti smagiem garīga rakstura traucējumiem – ar pirmās un otrās grupas invaliditāti –, kurām nav nepieciešama atrašanās specializētā ārstniecības iestādē un kuru stāvoklis neapdraud apkārtējos, ja nepieciešamā pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās, dienas aprūpes centrā vai grupu mājā (dzīvoklī) noteikto sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma apjomu.

Centrs veic šādus uzdevumus:

- nodrošina personām mājokli un sociālo aprūpi, lai apmierinātu viņu pamatvajadzības;
- nodrošina personu sociālo rehabilitāciju, lai atjaunotu vai uzlabotu viņu sociālās funkcionēšanas spējas;
- īsteno citus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un citos normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

Saskaņā ar prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem¹ Centrs personām nodrošina:

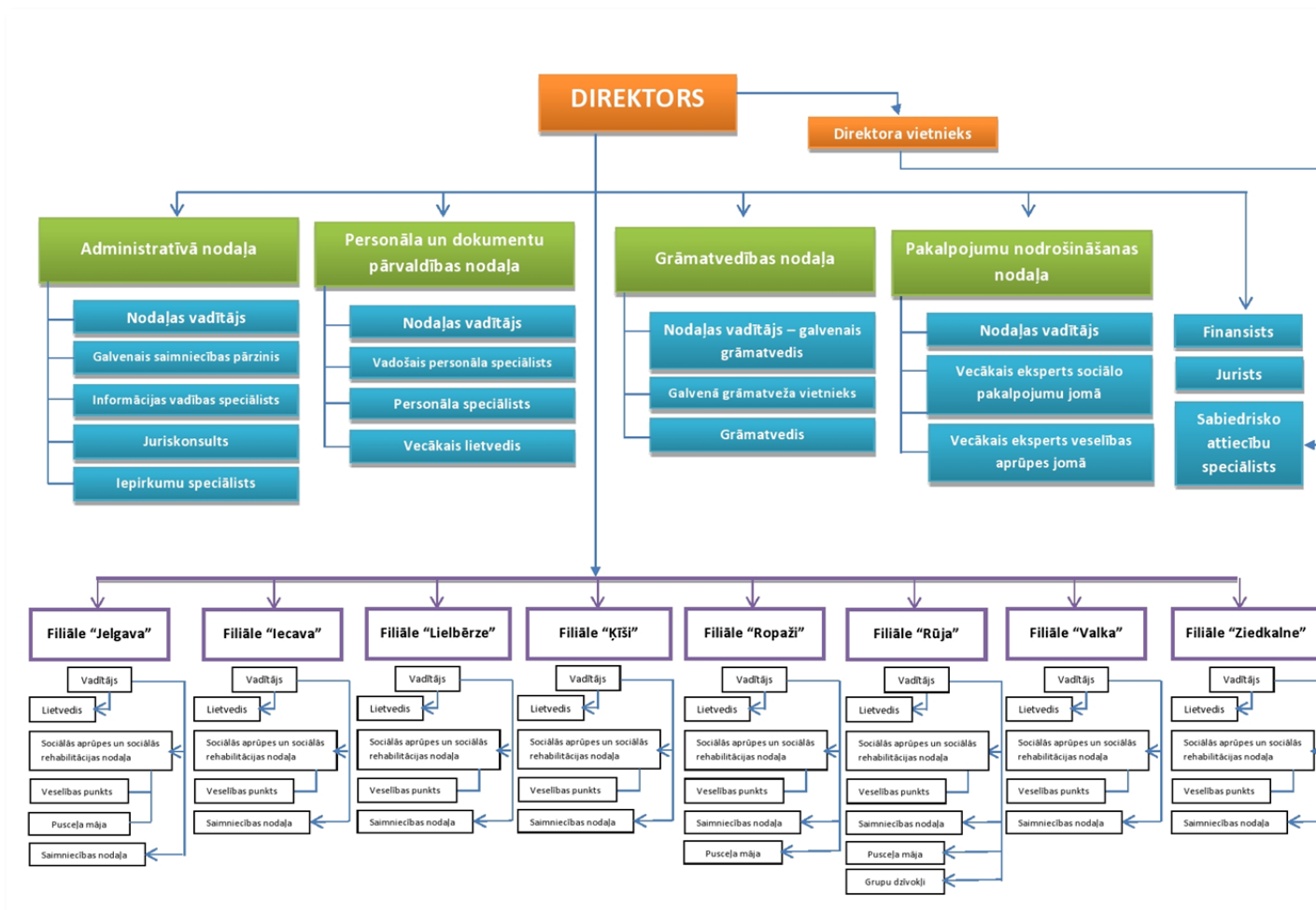
- pastāvīgu dzīvesvietu, diennakts aprūpi un uzraudzību atbilstoši funkcionālajam stāvoklim, atbilstošas telpas un aprīkojumu, vecumam un veselības stāvoklim atbilstošu ēdināšanu ne retāk kā četras reizes dienā, dzimumam un gadalaikam piemērotus apavus un apģērbu, mīksto inventāru un personīgās higiēnas priekšmetus, nepieciešamos tehniskos palīgīdzekļus;
- sociālo rehabilitāciju (sadzīves un pašaprūpes iemaņu apgūšana), lai atjaunotu, saglabātu un uzlabotu sociālās funkcionēšanas spējas;
- saturīgu brīvā laika pavadīšanu, iespēju tikties ar ģimenes locekļiem, radniekiem un draugiem, piedalīties kultūras pasākumos un aktivitātēs;
- pirmo medicīnisko palīdzību jebkurā diennakts laikā, reģistrāciju pie ģimenes ārsta, kā arī ģimenes ārsta nozīmētā ārstēšanās plāna izpildi, kvalificētu personālu;
- privātās dzīves neaizskaramību un ar klientu saistītās informācijas iegūšana, lietošana un glabāšana atbilstoši personas datu aizsardzības prasībām.

Centra struktūru un darba organizāciju nosaka Centra reglaments. Centru vada Centra direktors. Centra direktors veic Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktās tiešās pārvaldes iestādes vadītāja funkcijas. Centra direktoram ir vietnieks. Centra struktūrvienību veidus un to uzdevumus nosaka Centra reglamentā. Atbilstoši reglamentam, Centram ar 2021.gada 1.aprīli ir divpadsmit struktūrvienības – Administratīvā nodaļa, Personāla un

¹ Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem, 2017.gada 13.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.338

dokumentu pārvaldības nodaļa, Pakalpojumu nodrošināšanas nodaļa, Grāmatvedības nodaļa un 8 filiāles “Iecava”, “Jelgava”, “Ķīši”, “Lielbērze”, “Ropaži”, “Rūja”, ”Valka”, “Ziedkalne”. Centra struktūrvienību vada struktūrvienības vadītājs.

Centra struktūra

1.3. Iestādes īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

Centra budžetu 2023.gadā sastāda šādas pamatbudžeta apakšprogrammas:

- Programma 05.03.00 - Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās;
- Programma 63.07.00 – Eiropas sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana.

1.4 . Pārskata gadā galvenie paveiktie uzdevumi

Centra darbības virzienus un uzdevumus pārskata gadā noteica Centra darba plāns, Iepirkumu plāns, Remontdarbu plāns un finansējuma plāns 2023. gadam.

Centra darbības prioritātes iepriekšējā pārskata periodā:

- DI procesa īstenošana un klienta individuālajā atbalsta plānā izvirzīto aktivitāšu realizācija;
- virzīties uz ģimeniskai videi pietuvinātu vides veidošanu un pakalpojuma transformāciju;
- pilnveidot maksimāli individualizējot, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanu katram klientam atbilstoši viņa funkcionālajām spējām;
- pilnveidot informācijas tehnoloģiju un digitalizāciju, efektīvizējot un pilnveidojot dažādus procesus (dokumentu apriti, personālvadību, klientu aprūpes programma u.c.).

Centrs 2023.gadā turpināja pilnveidot klientu dzīves apstākļus, nodrošināja klientiem kvalitatīvus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, virzoties uz ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu, un nodrošināja ērtus un tiesību aktu prasībām atbilstošus darba apstākļus darbiniekiem.

Lai uzlabotu klientu dzīves apstākļus, nodrošinot telpu platības uz vienu klientu atbilstību Ministru kabineta 200.gada 12 decembra noteikumos Nr.413 “Higiēnas prasības sociālās aprūpes institūcijām” noteiktajam, Centrā 2023.gadā veikta klientu vietu skaita optimizācija, samazinot finansēto vietu skaitu par 59 vietām no 1302 uz 1243 vietām. Kopā gadā finansēto vietu skaits samazināts visās filiālēs: filiālē “Iecava” par 27 vietām, filiālē “Lielbērze” par 1 vietu, filiālē “Jelgava” par 7 vietām, filiālē “Ķīši” par 2 vietām, filiālē “Ziedkalne” par 8 vietām, filiālē “Ropaži” par 4 vietām, filiālē “Rūja” par 5 vietām, filiālē “Valka” par 5 vietām.

Par 9 vietām ir samazināts arī “Maksimālais atbilstoši higiēnas prasībām noteiktais vietu skaits” no 1268 uz 1259 vietām (filiālē “Ropaži” no 272 uz 268 vietām, filiālē “Rūja” no 250 vietām uz 245 vietām).

Centra filiāļu rezultatīvajos rādītājos veiktas būtiskas izmaiņas saistībā ar filiāles “Iecava” otrā dzīvojamā korpusa slēgšanu un klientu pārvietošanu uz pirmo dzīvojamo korpusu un uz citām Centra filiālēm. Filiālē “Iecava” uzsākot būvdarbus filiāles otrajā dzīvojamā korpusā, veicot 1. un 2. stāva sanitārtehnisko telpu atjaunošanas darbus, tika konstatēti vairāki būtiski defekti ēkas nesošajām konstrukcijām, kā arī tika konstatēts būtisks apdraudējums klientu drošībai, līdz ar to tika pieņemts lēmums pārtraukt ēkas ekspluatāciju un pārcelt 45 klientus uz filiāles pirmo korpusu un citām Centra filiālēm. Uz citām Centra filiālēm pārcēlušies 27 klienti. Lēmums par filiāles “Iecava” otrā korpusa ēkas turpmāko ekspluatāciju, sadarbībā ar Labklājības ministriju un VSIA “Šampētera nams” tiks pieņemts 2024.gadā.

Uzsākta jautājumu risināšana par filiāles “Rūja” Grupu mājas “Saulrīti” 24 klientu pārcelšanos uz dzīvi pašvaldībās sabiedrībā balstītos pakalpojumos. Nosūtītas vēstules pašvaldībām ar lūgumu nodrošināt sabiedrībā balstītus pakalpojumus Grupu mājas klientiem.

2023.gadā realizēts publiskais iepirkums “Ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšana Valsts sociālās aprūpes centra “Zemgale” vajadzībām”, kurā piemērots zaļā publiskā iepirkuma nosacījumi. Atklāta konkursa rezultātā noslēgts līgums par ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanu Centra filiālēm “Iecava”, “Jelgava”, “Ķīši”, “Lielbērze” un “Ziedkalne”, kas finansiālā izteiksmē ir nozīmīgākais Centra pakalpojuma līgums. Centrs iekļauts Ministru kabineta informatīvā ziņojuma “Par zaļā iepirkuma īstenošanu valsts pārvaldē 2023.gadā” “TOP 10” valsts institūciju un kapitālsabiedrību sarakstā, kuras 2023. gadā rīkojušas iepirkumus, ievērojot zaļā publiskā iepirkuma nosacījumus.

Pārskats par Valsts budžeta programmas 05.00.00 “Valsts sociālie pakalpojumi” valsts budžeta apakšprogrammas 05.03.00 “Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās” rezultatīvo rādītāju izmaiņām 2023.gadā atbilstoši Labklājības ministrijas 2022.gada 27.decembra rīkojuma Nr. 144 “Par apakšprogrammas 05.03.00 “Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās” 2023.gadā veiktajiem grozījumiem 1.tabulā.

1.tabula "Pārskats par Valsts budžeta programmas 05.00.00 "Valsts sociālie pakalpojumi" valsts budžeta apakšprogrammas 05.03.00 "Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās" rezultatīvo rādītāju izmaiņām 2023.gadā"

	Rezultatīvais rādītājs "Maksimālais atbilstoši higiēnas prasībām noteiktais vietu skaits" ar 01.01.2023.	Izmaiņas uz 01.07.2023, 01.11. 2023	Rezultatīvais rādītājs "Maksimālais atbilstoši higiēnas prasībām noteiktais vietu skaits" ar 01.11.2023.	Rezultatīvais rādītājs (finansēto vietu skaits) ar 01.01.2023.	Izmaiņas uz 01.11. 2023.	Rezultatīvais rādītājs (finansēto vietu skaits) ar 01.11.2023.
VSAC "Zemgale" (kopā)	1 268	-9	1 259	1302	- 59	1 243
filiāle "Iecava"	125	0	125	130	- 27	103
filiāle "Lielbērze"	135	0	135	136	- 1	135
filiāle "Jelgava"	190	0	190	197	- 7	190
filiāle "Ķīši"	80	0	80	84	- 2	82
filiāle "Ziedkalne"	136	0	136	148	- 8	140
filiāle "Ropaži"	272	-4	268	272	- 4	268
filiāle "Rūja"	250	-5	245	250	- 5	245
filiāle "Valka"	80	0	80	85	- 5	80

Filiālēs tika veikti pasākumi vides pieejamības nodrošināšanai, turpināta vienveida taktilo informāciju plāksņu-piktogrammu uzstādīšana pie filiāļu telpām. Uz plāksnēm ir trīs veida informācija – rakstiska, piktogramma un Braila rakstā. 2023.gada 2.pusgadā uzstādītas 225 taktilās informācijas plāksnes pie speciālistu kabinetiem un nodarbību telpām.

2023.gadā Centrs turpināja dalību deinstitucionalizācijas (turpmāk – DI) projektā, projekts noslēdzies 2023.gada 31.decembrī, sadarbībā ar plānošanas reģioniem veikti pēdējie savstarpējie norēķini, precizēta projekta noslēguma dokumentācija. DI projektā kopumā visā projekta īstenošanas periodā iesaistījušies 109 Centra klienti, no tiem uz grupu dzīvokļiem pašvaldībās pārcēlušies 94 klienti. 2023.gadā DI projekta ietvaros 30 klienti pārcēlušies uz sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem grupu dzīvokļos pašvaldībās, 7 klientiem atteikts pakalpojums, jo pašvaldībās netika nodrošināts atbilstošs pakalpojums.

Lai uzlabotu aprūpes kvalitāti un pārietu uz elektronisko e-aprūpes programmu, filiālē "Lielbērze" un filiālē "Ropaži" uzstādīts no nokonfigurēts Wi-Fi tīkls, iegādāti planšetdatori, "AVS aprūpes programmatūra" tika uzstādīta filiālē "Lielbērze". Veiksmīgi norit iepriekšējos pārskata gados

uzsāktā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānošana un uzskaites izpilde izmantojot AVS aprūpes programmu elektroniskajos rīkos (planšetēs) filiālē “Ķīši” un filiālē “Iecava”.

Veikti sagatavošanas darbi, lai ar 2024.gada 1.janvāri uzsāktu darbu Visma HoP plus Personāls programmā, katrā filiālē nodrošināts brīvpiekļuves dators tiem darbiniekiem, kuri ikdienā darba pienākumus neveic ar datoru, lai brīvpiekļuves darba vietā pieteiktu Visma HoP Plus Personāls programmā atvaļinājumus, prombūtnes, mācības, vienreizējās samaksas un brīvās formas pieteikumus. 2023.gadā darbs tika uzsākts Visma HoP rēķini testa vidē, lai 2024.gadā pilnvērtīgi nodrošinātu rēķinu elektronisko apriti iestādē.

Atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 13.jūnija noteikumu Nr.338 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 2.7. apakšpunktam, kas nosaka, ka sociālo pakalpojumu sniedzēji vismaz reizi trijos gados veic iekšējo pašnovērtējumu par nodrošināto sociālo pakalpojumu kvalitāti un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, Centrs, lai mazinātu risku, ka personām, kuras saņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, tiek sniegti prasībām neatbilstoši pakalpojumi, kā arī, lai savlaicīgi novērtētu riskus pakalpojumu nodrošināšanā un plānotu pasākumus to minimizēšanai, veicis ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu atbilstības un kvalitātes pašnovērtējumu un iesniedzis izvērtēšanai Labklājības ministrijai.

2023.gadā uzsākts darbs pie Centra darbības stratēģijas 2024.- 2027.gadam izstrādes. Centra darbības stratēģijas izstrādei izveidota darba grupa, apstiprināts darbības stratēģijas izstrādes darba uzdevumi. Gada nogalē izstrādāts darbības stratēģijas projekts, paralēli arī gada darba plāns, sasaistot 2024.gada plānotos uzdevumus ar stratēģiskajiem mērķiem. Centrs, nākošajā pārskata periodā ir izvirzījis Centra attīstību skatīt četros prioritāros virzienos - pakalpojums, cilvēks, procesi un vide, nosakot šādus stratēģiskos attīstības virzienus: 1) kvalitatīvs, ģimeniskai videi pietuvināts ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojums, 2) profesionāli, kompetenti un motivēti darbinieki, kuri nodrošina atbildīgu un efektīvu Centra darbību īstenotās valsts politikas funkciju un uzdevumu izpildē, 3) pilnveidoti, efektīvi uz digitālām tehnoloģijām balstīti iekšējie procesi, kas nepieciešami un ir lietderīgi augstas kvalitātes pakalpojuma sniegšanai, 4) funkcionāla, mājīga un ilgtspējīga vide.

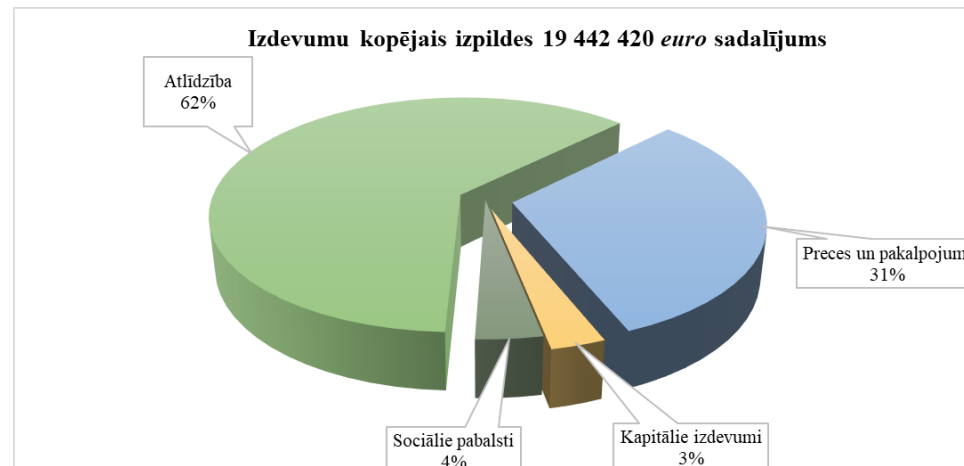
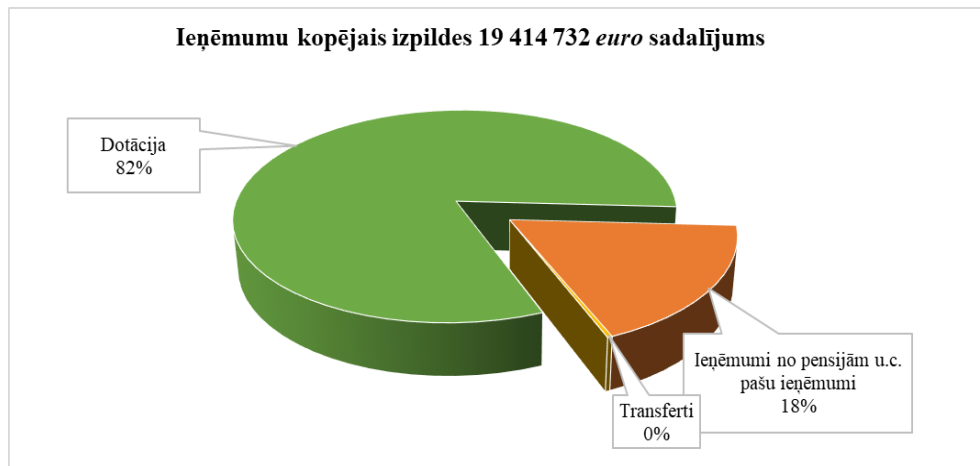
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta programmu un apakšprogrammu finanšu resursi un tā izlietojums

Centrs 2023.gadā nodrošināja tā pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu un noteikto mērķu sasniegšanu piešķirtā valsts budžeta ietvaros. Pārskata perioda plāns 2023.gadam un tā faktiskā izpilde (sk.2.tabulu un 2.1.att.):

2.tabula. Kopējais Centra valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā 2022.gada faktiskā izpilde	Pārskata 2023.gadā	
			apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām)	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	19 751 943	19 458 395	19 414 732
1.1.	dotācijas	16 508 895	15 910 091	15 910 091
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3 243 048	3 464 171	3 445 168
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	19 717 332	19 569 351	19 442 420
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	16 278 605	18 984 675	18 860 406
2.1.1.	kārtējie izdevumi	15 569 433	18 262 382	18 146 800
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	709 172	722 293	713 606
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 438 727	584 676	582 014

2.1.att. Valsts budžeta finansējuma sadalījums

Centra ieņēmumu izpilde 2023.gada 12 mēnešos ir 19 414 732 *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošā pārskata perioda izpildi, finansējums kopumā ir samazinājies par 337 211 *euro* jeb 1,71 %. (skat. 2.2.att.).

Ieņēmumu izmaiņu galvenie ietekmējošie faktori, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu:

- 1) maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu palielinājums no klientu pensijām, komunālajiem pakalpojumiem, nomu un apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas ir 202 120 *euro* jeb 6,23%, saistībā ar pensiju indeksāciju;
- 2) transferti palielinājušies par 25 244 *euro* jeb 73,75%. Palielinājumu ietekmēja sagatavoto mērķgrupu personu skaits pasākuma “Deinstitutionalizācija” ietvaros;
- 3) Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem samazinājusies par 564 575 *euro* jeb 3,43%, jo samazinājies pamatbudžeta apakšprogrammu skaits.

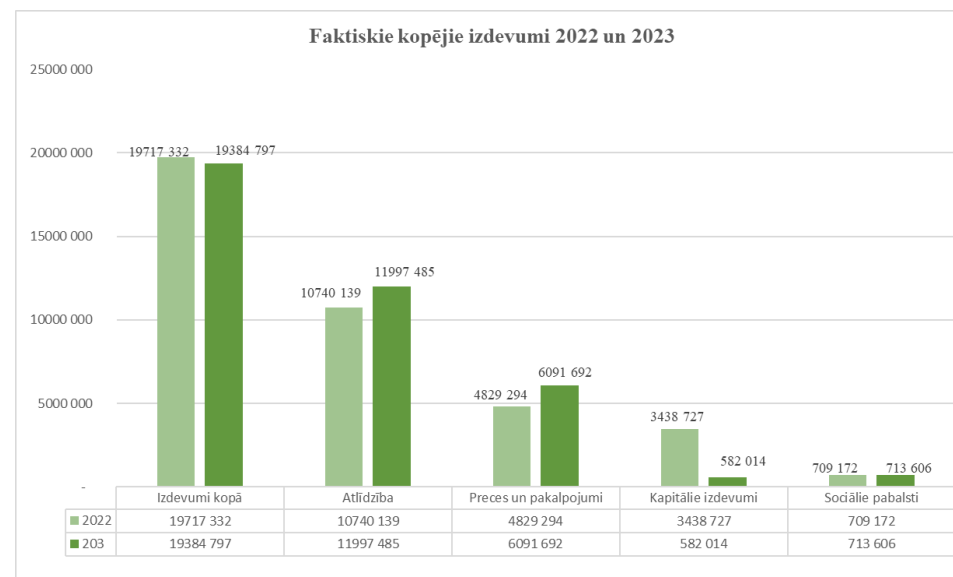
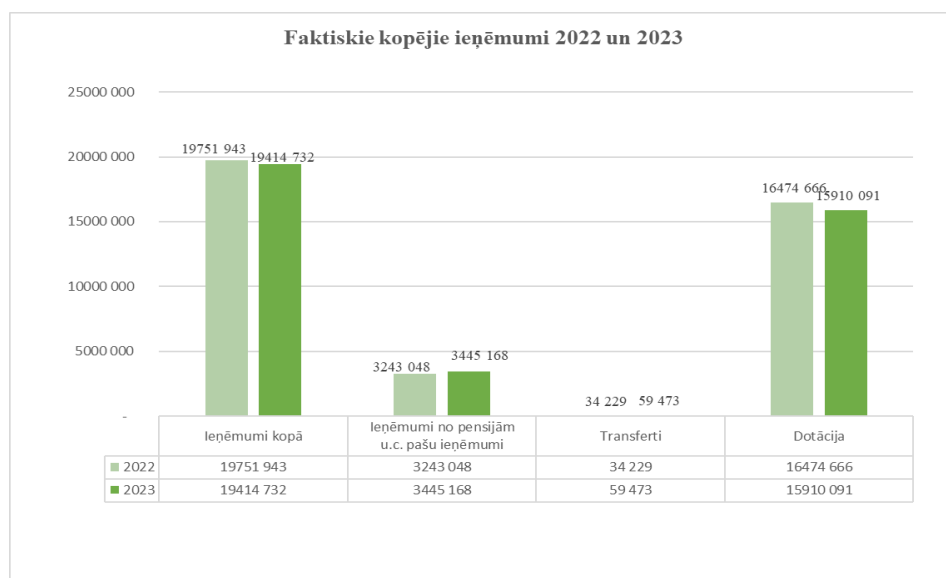
Centra izdevumu izpilde 2023.gada 12 mēnešos ir 19 442 420 *euro*. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošā pārskata perioda izpildi, izdevumi samazinājušies par 274 912 *euro* jeb 1,39%.

Izdevumu izmaiņu galvenie ietekmējošie faktori, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu:

- 1) atlīdzības izdevumi palielinājušies par 1 314 969 *euro* jeb 12,24% - saistībā ar piešķirto papildus finansējumu darbinieku atlīdzības pieaugumam no 01.04.2023.;

- 2) precēm un pakalpojumiem izdevumi palielinājušies par 1 262 398 *euro* jeb 26,14% - saistībā ar pašu ieņēmumu palielinājumu un papildus piešķirto finansējumu izdevumiem par komunālajiem pakalpojumiem, kurināmā materiāla iegādei, ikdienas patēriņa preču iegādei un ēdināšanas izdevumiem;
- 3) sociālo pabalstu izdevumi palielinājušies par 4 434 *euro* jeb 0,63%, saistībā ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru izmaiņām no 01.07.2023.;
- 4) kapitālie izdevumi samazinājušies par 2 856 713 *euro* jeb 83,07%, jo netika piešķirts papildus finansējums tādā apmērā kā iepriekšējā pārskata periodā.

Pamatojoties uz likuma “Likums par budžetu un finanšu vadību” 9.1 panta 3.daļu, atlikumā palikušo neizlietoto finansējumu 83 267 *euro*, ir iesniegts pieprasījums iestrādāt 2024.gada budžetā.

2.2.att. Valsts budžeta finansējums 2023.gadam salīdzinājumā pret 2022.gadu

Centra pamatbudžeta finansējuma sadalījums pa apakšprogrammām un to izpilde redzama 3.tabulā:

3.tabula. Centra pamatbudžeta apakšprogrammas finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr. p.k.	Apakš-programmas kods	Programmas nosaukums	Budžeta ieņēmumu plāns, EUR	Budžeta ieņēmumi, EUR	Budžeta izpilde (izdevumi), EUR	Budžeta atlikums, EUR
1	05.03.00	Aprūpe valsts sociālās aprūpes institūcijās	19 481 141	19 462 138	19 384 798	77 340
3	63.07.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana, projekts "Atver sirdi Zemgalē"	34 111	13 803	13 744	59
4	63.07.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana, projekts "Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem"	19 389	17 938	13 996	3 942
5	63.07.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana, projekts "Vidzeme iekļauj"	34 708	31 807	29 884	1 923

Apakšprogrammas "Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana labklājības nozarē (2014-2020)" ietvaros Centrs īsteno šādus projektus: Nr. 9.2.2.1/15/I/001 – "Atver sirdi Zemgalē", Nr. 9.2.2.1/15/I/002 – "Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem", Nr.9.2.2.1/15/I/003 – "Vidzeme iekļauj". Veiktie pasākumi nodrošināja kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti.

2023.gadā veikta filiāļu infrastruktūras uzturēšana, veidojot drošu, estētisku un mājīgu vidi, pakalpojuma pilnveidošanai un uzlabošanai iegādāti pamatlīdzekļi un inventārs. Atbilstoši Remontdarbu plānam veikti plānotie remontdarbi, pašu spēkiem visās filiālēs veikti kosmētiskie remontu klientu dzīvojamās istabīnās, koplietošanas telpā, iekārtotas klientu nodarbību telpas un darbinieku darba un atpūtas telpas, veikti saimniecības ēku un telpu atjaunošanas darbi un energoefektivitātes uzlabojumi.

- **Filiālē "Iecava"** veikti kosmētiskie remontdarbi 9 klientu dzīvojamās istabīnās, atjaunots 1.korpusa 2.stāva gaitenis;
- **Filiālē "Jelgava"** pabeigti remontdarbi filiāles "Jelgava" 1.postenī, postenis pielāgots klientiem ar ļoti smagiem garīga rakstura un funkcionāliem traucējumiem, ierīkota lifta saziņas sistēma, aktu zālē atjaunota parketa grīda, atjaunota lietus ūdens noteksisstēma, veikti

centrālo durvju ieejas remontdarbi, veikti kāpņu remontdarbi, izveidota floristikas nodarbību telpa, veikts remonts un iekārtota masiera darba telpa;

- **Filiālē “Lielbērze”** granulu katli aprīkoti ar attālināto vadības kontroles bloku, iegādāta spiedvertne, izbūvēts Wi-Fi tīkls, lai uzsāktu darbu ar aprūpes programmu “AVS”, saimniecības ēkā uzstādīti verami vārti, veikti kosmētiskie remontdarbi 2.korpusa 11 telpās (nomainīti radiatori, apgaismes ķermeņi, veikta durvju nomaiņa), kāpņu rekonstrukcija pie 1.korpusa;
- **Filiālē “Kriši”** iesākti darbi pie iekšējās ugunsdzēsības sistēmas izbūves, saimniecības ēkā uzstādīti verami vārti, iekārtota aprūpes personāla garderobe, veikti 1.un 2.stāva aprūpētāju posteņa remontdarbi, saimniecības ēkā veikti energoefektivitāti uzlabojoši remontdarbi,- silto ūdensvadu pakošana, izremontēta un iekārtota klientu nodarbību un brīvā laika pavadīšanas telpa, veļas mājā veikta elektrības sadaļņu renovācija, ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas sakārtošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- **Filiālei “Ziedkalne”** izstrādāta lifta pārbūves projekta dokumentācija un veikta būvprojekta ekspertīze, saimniecības ēkā uzstādīti verami vārti, veikts kosmētiskais remonts 2.korpusa 2.stāva klientu atpūtas telpā, 1.korpusa klientu atpūtas telpā, palīgtelpās, vestibilā un nodarbību telpās;
- **Filiālē “Rūja”** pabeigti 2022.gadā uzsākto granulu katlu uzstādīšanas darbi, iegādāts strāvas ģenerators, saimniecības ēkā nomainīti vārti, veikts apkures katla boileru remonts, veikti 3.korpusa 1 stāva 4 dzīvojamu istabiņu remontdarbi;
- **Filiālē “Ropaži”** izbūvēts Wi-Fi tīkls, lai uzsāktu darbu ar aprūpes programmu “AVS”, saimniecības ēkā nomainīti vārti, veikti remontdarbi sociālo darbinieku darba kabinetos, atjaunota 1.korpusa 2.stāva klientu virtuvīte, veikti kosmētiskie remontdarbi 4 klientu dzīvojamās istabīņās un 2.stāva klientu atpūtas telpā, atjaunota sajūtu taka un Bocia laukums;
- **Filiālē “Valka”** veikti telpu apdares darbi otrā stāva 10 klientu dzīvojamās istabīņās, trešā stāva dzīvojamā istabīņā, 2.stāva klientu atpūtas un nodarbību telpā, fizioterapeita darba kabinetā, veikts kalnu mājas telpu remonts.

Visās filiālēs iegādāti jauni televizori, kas tiek izmantoti kā interaktīvie informācijas stendi, informējot filiāļu iedzīvotājus un apmeklētājus par Centra un filiāles aktualitātēm, notikumiem, ēdienkarti u.c. aktuālo. Visu filiāļu teritorijās uzstādīti karogu masti, iegādāts āra inventārs, tehniskie pamatlīdzekļi un medicīnas inventārs, pamatlīdzekļi darbības nodrošināšanai, pakalpojuma pilnveidošanai un uzlabošanai:

- **Administrācija** – darbinieku, t.sk. filiāļu darbinieku vajadzībām iegādāti 10 portatīvie datori un 10 stacionārie datori, dokumentu skapis, iegādāts krāsainais drukas printeris un uzstādīta kondicionēšanas iekārta;
- **Filiālē “Iecava”** – uzstādīta koka lapene klientu brīvā laika pavadīšanai, iegādāts lentsāģis, dušas ratiņi, uzstādīta kondicionēšanas iekārta, telpu uzkopšanas iekārta, audio tehnikas iekārta, televizors un digitālās klavieres;
- **Filiālē “Lielbērze”** –klientu brīvā laika pavadīšanai uzstādīta koka lapene, iegādāta lielā pasākumu teltis, televizors, funkcionālie palīglīdzekļi, telpu uzkopšanas iekārta, veļas mašīna un žāvētājs, perforators, uzstādīta kondicionēšanas iekārta;
- **Filiālē “Jelgava”** klientu pasākumu nodrošināšanai iegādātas lielās pasākumu teltis, iegādāti ledusskapji, televizors, 6 āra trenāžieri, audio tehnikas sistēma, kušete, funkcionālās gultas, veļas žāvētāji, telpu uzkopšanas iekārta;

- **Filiāle “Kīši”** - klientu brīvā laika pavadīšanai uzstādīta koka lapene, iegādāta lielā pasākumu telts, funkcionālie palīglīdzekļi, televizors, veļas mašīna, keramikas apdedzināšanas krāsns klientu keramikas nodarbībām, audio tehnikas iekārta, telpu uzkopšanas iekārta un perforators;
- **Filiāle “Ziedkalne”** klientu vajadzībām iegādātas divas lielās pasākumu teltis, televizors, funkcionālās mēbeles, telpu uzkopšanas iekārta un friziera telpas aprīkojums,- krēsls-izlietne un spogulis;
- **Filiāle “Ropaži”** – klientu brīvā laika pavadīšanai uzstādīta koka lapene klientu pasākumu nodrošināšanai lielā pasākumu telts, iegādāts zāles plāvējs, perforators, gulošo klientu pārcelšanas platforma, funkcionālās mēbeles un palīglīdzekļi, digitālās klavieres, uzstādīta gaisa kondicionēšanas iekārta;
- **Filiāle “Rūja”** iegādāts veļas gludināšanas rullis un veļas mazgājamā mašīna, perforators, dušas ratiņi, pretizgulējumu matračī, funkcionālie palīglīdzekļi, lielā pasākumu telts, televizors, sporta preces, telpu uzkopšanas iekārta, gaisa pūtējs attīrīšanas iekārta;
- **Filiāle “Valka”** – iegādāta fotokamera filiāles pasākumu atspoguļošanai, iekārtots fizioterapeita kabinets, iegādāts masāžas galds, lielā pasākumu telts, televizors, veļas mašīna, funkcionālie palīglīdzekļi . Uzstādīta kondicionēšanas iekārta.

3.PERSONĀLS

3.1. Personāla vadība

Centrā uz 2023.gada 1.janvāri bija 736, 75 amata vietas, vidējais nodarbināto skaits 2023.gadā bija 678 darbinieki.

Pamatfunkciju, klientu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju nodrošina 64,8 % no kopējā darbinieku skaita (aprūpētāji, sociālie aprūpētāji, sociālie rehabilitētāji, sociālie darbinieki, vispārējās aprūpes māsas, māsas palīgi, fizioterapeiti, psihologi, interešu pulciņu audzinātāji), atbalsta funkcijas (infrastruktūras uzturēšana, veļas mazgāšana, teritorijas uzkopšana, transporta nodrošināšana un tml.) veic 30 %, savukārt administrēšanas procesus nodrošina 5,2 % no Centram esošajām amata vienībām, no tiem amata vietu īpatsvars Centra administrācijā 4,34%, kas ir 2,54% īpatsvars pret kopējo klientu vietu skaitu.

Centrā 2023.gadā vidēji mēnesī ir bijušas 66 vakances.

2023.gadā ieviesta jauna darba samaksas kārtība, atbilstoši Ministru kabineta 2022.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.361 “Noteikumi par valsts institūciju amatpersonu un darbinieku darba samaksu un tās noteikšanas kārtību, kā arī par profesijām un specifiskajām jomām, kurām piemērojams tirgus koeficients” visiem Centra darbiniekiem noteiktas individuālās mēnešalgas, ņemot vērā kvalifikāciju un kompetences, darba snieguma līmeni un regulāro darba apjomu.

2023.gadā turpinājās darbs pie Centra darbinieku amata aprakstu pārskatīšanas un pilnveidošanas. Tika veikta amata vietu un darbinieku skaita regulāra pārskatīšana filiālēs atbilstoši esošo klientu aprūpes līmeņiem, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr.138 “Noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu” prasībām. Tika izvērtēts esošo amata vietu skaits filiālēs, pārveidojot amata vietas, lai nodrošinātu racionālu darbinieku noslodzi ņemot vērā patstāvīgas izmaiņas klientu noteiktajos aprūpes līmeņos.

Iepriekšējā periodā, t.i trīs gadu periodā no 2021.gada, pilnveidojot un daudzveidojot pakalpojumu klāstu personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, izveidotas jaunas amata vietas un palielināts speciālistu skaits filiālēs. Filiālē “Jelgava” izveidoti amati: fizioterapeits 2 amata vietas, ergoterapeits 2 amata vietas, mākslas terapeits 1 amata vieta, masieris 1 amata vieta, logopēds 1 amata vieta. Minētie filiāles “Jelgava” speciālisti nodrošina pakalpojuma sniegšanu arī citās Centra filiālēs vai filiālē “Jelgava” citu filiāļu klientiem. Filiālē “Valka” ir izveidota psihologa 1 amata vieta un sociālā aprūpētāja 1 amata vieta. Filiālē “Rūja” ir izveidotas 3 aprūpētāju amata vietas. Kopā Centra filiālēs ir izveidotas 12 māsas palīga amata vietas un 28 vecākā aprūpētāja amata vietas.

2023.gadā izstrādāta Personāla vadības kārtība kas nosaka kārtību, kādā tiek īstenota Centra Cilvēkresursu vadības politika 2023.- 2025.gadam, kā arī nodrošina vienotu, mūsdienīgu un efektīvu personāla vadību, nodrošina personāla tiesību ievērošanu darba attiecībās un darba organizācijas pilnveidošanu. Lai sniegtu metodisku atbalstu struktūrvienību vadītājiem, ir izstrādātas Vadlīnijas darbam ar personālu. Vadlīnijas izstrādātas Cilvēkresursu vadības politikas 2023.-2025.gadam ietvarā, īstenojot Cilvēkresursu attīstības plānā noteiktās aktivitātes. Lai sniegtu metodisko atbalstu Pretendentu vērtēšanas un atlases komisijām, izvērtējot pretendentes uz vakantajām aprūpētāju amata vietām, ir izstrādātas un praksē darba intervijās

filiālēs tiek pielietotas Vadlīnijas aprūpētāju atlasei (intervijai). Efektivizēts jaunpieņemto darbinieku un jaunu amatu ieņēmumu darbinieku darba uzsākšanas un integrācijas process, - izstrādājot un praksē pielietojot bukletu jaunajiem darbiniekiem, kurā iekļauta būtiskākā informācija uzsākot darbu Centrā. Izstrādātas vadlīnijas par darbības nodrošinājumam nepieciešamo amata vietu skaita noteikšanu ar metodiku atbalsta darbībai nepieciešamo amata vienību skaita noteikšanai. Atbilstoši vadlīnijās noteiktajiem kritērijiem un metodikai veikts matemātiskais aprēķins nepieciešamo amata vietu skaitam katrai administrācijā veicamajai funkcijai (atbalsta funkcijai).

Centram ir atbilstoši darba apstākļi un pozitīva darba vide, tāpēc nepieciešams turpināt nodrošināt saviem darbiniekiem labu darbavietu, pilnveidot viņu kvalifikāciju, risināt psihosociālās problēmas, veicināt drošu un produktīvu darbu jebkurā vecumā, tādejādi samazinot darbinieku mainību, novēršot darba vides riska faktorus un paaugstinot darbinieku produktivitāti.

Darbiniekiem, kuru darbs ir tieši saistīts ar klientu sociālo aprūpi, sociālo rehabilitāciju un veselības aprūpi, tiek nodrošinātas profesionālas supervīzijas, gan grupā, gan individuāli.

Īstenojot Centra stratēģisko vērtību - profesionāls darbinieks, 2023.gadā īpaša uzmanība tika veltīta cilvēkresursu attīstībai Centra struktūrvienībās, nodrošinot apmācības, kursus, supervīziju sesijas un dažādas pieredzes apmaiņas, nodrošinot ilgtermiņā kvalitatīvu un motivētu personālu darbam ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas aprūpes centrā. Astoņu mēnešu garumā 40 Centra darbinieki mācījās mācību centra "Alfa" un Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) īstenotā izglītības programmā, pateicoties Eiropas Sociālā fonda (ESF) 8.4.1.0/16/I/001 "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" 8. kārtas ietvaros, iegūstot aprūpētāja kvalifikāciju. Izglītības programma tika īstenota pieaugušo izglītības projektā "Mācības pieaugušajiem", kur mācību līdzmaksājumu darbiniekiem sedza no Centra finanšu līdzekļiem.

Centrs nodrošināja digitālo prasmju apmācības iespējas 202 darbiniekiem, tika nokomplektētas 19 grupas no visām 8 filiālēm. Mācības tika nodrošinātas attālināti, darbinieku darba laikā.

2023.gadā Centrā veiktas vairākas darbinieku aptaujas un anketēšanas. Lai monitorētu darbinieku sadarbību ar tiešo vadītāju un darbinieku sajūtām darba vietā, kā arī noteiktu nākamo periodu plānošanas prioritātes, nomērot darbinieku lojalitāti un izpratni par Centra misiju, vīziju, vērtībām un stratēģiskajiem mērķiem tika veikta darbinieku ekspress aptauja, kas sastāvēja no 9 jautājumiem. Anketu aizpildīja 443 darbinieki, kas ir 60% no nodarbinātajiem.

- 96% respondentu norāda, ka skaidri izprot VSAC "Zemgale" misiju, vīziju, vērtības, stratēģiskos mērķus, kā arī augsti novērtē tiešā vadītāja kompetences uzdevumu risināšanā, palīdzot attīstīt darbinieku potenciālu un veicina efektīvu komunikāciju darbā ar padotajiem darbiniekiem.

- 80% respondentu norāda, sevi vērtējot individuāli, ka ir lepmi strādāt Centrā, ka viņa darbs sniedz gandarījuma sajūtu, kā arī konkrētā struktūrvienība strādā komandas darbu.

- Jautājumā, kurā jāsarindo prioritātes no visvarīgākās un viss mazāk svarīgāko, kā TOP trīs vērtības tiek norādītas : draudzīgs un atsaucīgs kolektīvs (pirmajā vietā), atalgojums (otrajā vietā) un sociālās garantijas (trešajā vietā).

Centrs regulāri monitorē mikroklimata vides svārstības, veicot darbinieku aptaujas un operatīvi reaģē uz sniegtajām atbildēm. Sadarbībā ar darba aizsardzības ārpakalpojuma sniedzēju Centrā veikta psihoemocionālā klimata indeksa noteikšana.

3.2. Personāla mainība

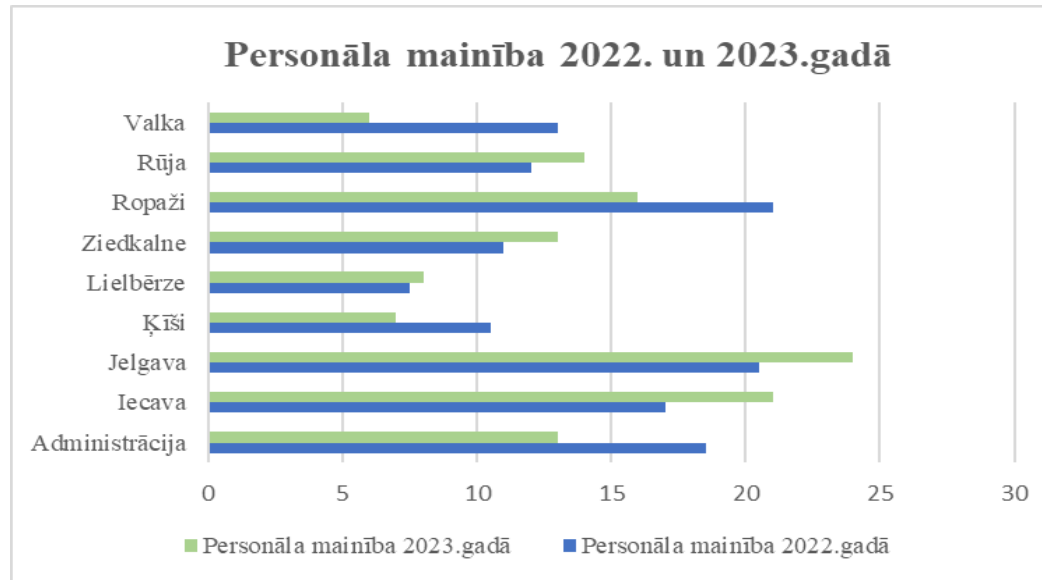
2023.gadā Centrā darba tiesiskās attiecības uzsāktas ar 122 darbiniekiem, izbeigtas ar 118 darbiniekiem. 2023.gadā Centrā ir samazinājies darbinieku mainības īpatsvars no kopējo darbinieku skaita, - no 18% līdz 16%. Galvenie personāla mainības iemesli, ko minējuši darbinieki, kuri izbeiguši darba tiesiskās attiecības Centrā, aizejošo darbinieku anketās norāda: nekonkurēt spējīgs atalgojums pret noslodzi, liels darba apjoms, liela psihoemocionālā slodze, dzīvesvietas maiņa uz citu Latvijas reģionu vai ārpus Latvijas, vecuma pensijas sasniegšana.

Darbinieku mainība pa filiālēm analizēta 5.tabulā. Augstā darbinieku mainība filiālēs “Jelgava”, “Iecava” un “Ropaži” daļēji saistīta ar blakus esošajām apdzīvotajām vietām un ērto satiksmi uz galvaspilsētu, kas veicina augsti kvalificētu speciālistu aizplūšanu un darbaspēka migrāciju, kā arī kopējām tendencēm darba tirgū, - sabiedrības novecošanās un darbspējīgo iedzīvotāju skaita samazinājums, nodarbināto aiziešanu no savas profesiju grupas, pārejot darbā uz citu profesiju, kas ietekmēs kopējo darbaspēka piedāvājumu un uztur spriedzi darba tirgū.

Lai noskaidrotu darbinieku viedokli par darba vietas mainības iemesliem, veikta darbinieku ekspress aptauja filiālē “Jelgava”. Aptaujā piedalījās 37 darbinieki no 94. 62% atzinīgi novērtē prieku un gandarījumu, ko rada sasniegtais rezultāts, kas motivē darbam. 24% novērtē sociālās garantijas (darba koplīgumu, apdrošināšanas polisi u.c.), savukārt 8% kā motivatoru norāda atlīdzību. Kā mainības iemeslus un darba motivāciju kavējošo faktoru, darbinieki norāda nepietiekošu (zemu) atlīdzību - 43%. 19% norāda, ka mikroklimats un kolēģu savstarpējā sadarbība nav pozitīva un tas nemotivē darbam. 16% norāda, ka sociālās garantijas nav pietiekoši plašas. 8% norāda, ka nav faktoru, kas būtu par pamatu darbinieku mainībai un tādu apstākļu, kas nemotivētu darbam. 14% norāda dažādas atbildes (pa vienam katru) – jāpilda daudz dokumenti, citu kolēģu zemā atbildība, darba apjoms, mainīgi darba nosacījumi. Ņemot vērā ekspress aptaujas rezultātus 2023.gada decembrī Centra divās filiālēs “Jelgava” un “Iecava” tika piesaistīts organizāciju psihologs.

4.tabula. Personāla mainība

Periods 2023.gads	Pieņemti darbinieki	Atbrīvoti darbinieki	Personāla mainības koeficients (3+4)/2
<i>1</i>	3	4	5
Administrācija	15	11	13
Iecava	19	21	20
Jelgava	25	22	24
Ķīši	9	4	7
Lielbērze	6	10	8
Ziedkalne	12	14	13
Ropaži	14	18	16
Rūja	16	12	14
Valka	6	6	6
Kopā	122	118	120

3.1.att. Personāla mainības salīdzinājums pret 2022.gadu

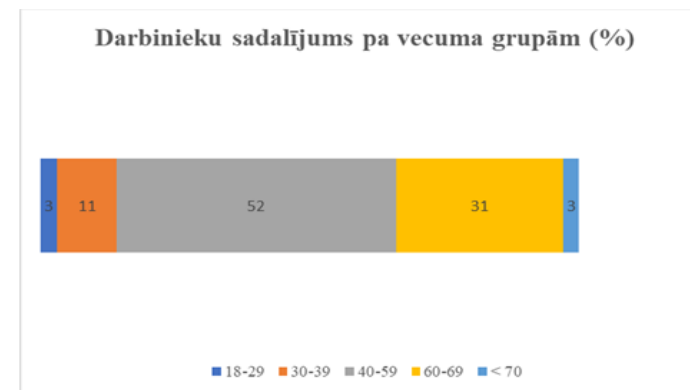
3.3. Darbinieku raksturojums

Centrā vairākums – 436 darbinieki (52 %) ir vecumā no 40-59 gadiem (6.tabula un 3.1.att.). Savukārt mazākais darbinieku skaits – 22 darbinieki (3%), ir vecuma grupās no 18 līdz 29 gadiem un pēc 70 gadiem.

5.tabula. Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām

Periods 2023.gada griezumā*	18-29	30-39	40-59	60-69	< 70
Administrācija	3	6	31	6	0
Iecava	4	10	48	35	2
Jelgava	7	16	58	34	9
Ķīši	0	7	24	23	2
Lielbērze	1	8	58	13	1
Ziedkalne	1	10	41	20	3
Ropaži	3	15	73	62	8
Rūja	3	12	71	58	5
Valka	0	9	32	13	0
Kopā	22	93	436	264	30

* kopējais gadā nodarbināto skaits (845), t.sk. ņemot vērā nodarbināto mainību

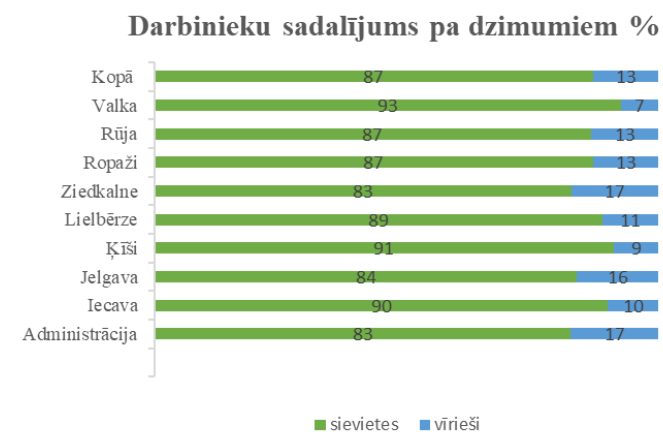

3.2.att. Procentuālais darbinieku sadalījums pa vecuma grupām

6.tabula Darbinieku sadalījums pēc dzimuma

Periods 2023.gada griezumā*	Sievietes	Vīrieši	Kopā
Administrācija	38	8	46
Iecava	89	10	99
Jelgava	104	20	124
Ķīši	51	5	56
Lielbērze	72	9	81
Ziedkalne	62	13	75
Ropaži	140	21	161
Rūja	129	20	149
Valka	50	4	54
Kopā	735	110	845

* kopējais gadā nodarbināto skaits (845), t.sk. ņemot vērā nodarbināto mainību

3.3.att. Procentuālais darbinieku sadalījums pa dzimumiem

7.tabula. Apstiprinātais amata vietu skaits un faktiskais darbinieku skaits 2023.gadā

Profesijas nosaukums saskaņā ar profesiju klasifikatoru		Apstiprināto amata vienību skaits (uz 2023.gada 31.decembri)	Faktiski nodarbināto darbinieku skaits (neatkarīgi no slodzes apjoma ¹⁾)	
Iestādes darbinieku skaits – kopā		736,75	717	
no tiem:	administratīvais personāls – kopā²⁾	32,00	34	
	veselības aprūpes speciālisti – kopā	96,70	100	
	tai skaitā:	ārsti	7,45	11
		medicīnas māsas	74,25	75
		citi	15,00	14
	rehabilitācijas speciālisti - kopā:	18,75	13	
	tai skaitā:	ergoterapeiti	3,00	1
		fizioterapeiti	4,50	4
		masieri	1,00	1
		psihologi	8,25	6
		sociālie pedagogi	0,00	0
		logopēdi	1,00	0
		speciālie pedagogi	0,00	0
	citi	1	1	
	sociālā darba speciālisti - kopā:	84,00	73	
	tai skaitā:	sociālie darbinieki	20,00	20
sociālie aprūpētāji		47,00	41	
sociālie rehabilitētāji		17,00	12	
aprūpētāji, aukles, sociālie audzinātāji		314,70	310	
pārējie darbinieki - kopā		190,60	187	

¹⁾ tā kā darbinieki var strādāt nepilnu slodzi, šim skaitlim **nav jābūt** faktiski amatos strādājošo personu skaita summai. Šeit uzrādīts kopējais iestādes **darbinieku** skaits, t.sk. darbinieki ilgstošā prombūtnē.

8.tabula Personāla izglītība

	Kopā 717
Augstākā izglītība	197
Vidējā/ vidējā profesionālā izglītība	385
Pamatzglītība	135

Centrā ar klientiem strādāja speciālisti, kuru izglītības līmenis atbilda amata aprakstā noteiktajām prasībām (9.tabula).

9.tabula. Sociālo darbinieku, sociālo aprūpētāju un sociālo rehabilitētāju izglītība

Sociālo darbinieku, sociālo aprūpētāju un sociālo rehabilitētāju izglītība un iegūtās zināšanas (uz 2023.gada 31.decembri)		Skaitis
Sociālie darbinieki – kopā		20
	ar otrā līmeņa profesionālo augstāko vai akadēmisko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā	20
Sociālie aprūpētāji - kopā		41
	ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā aprūpētāja izglītību	41
Sociālie rehabilitētāji - kopā		12
	no tiem - ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā rehabilitētāja izglītību	12

4. PĀRSKATS PAR IESTĀDES PĀRVALDĪBU EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

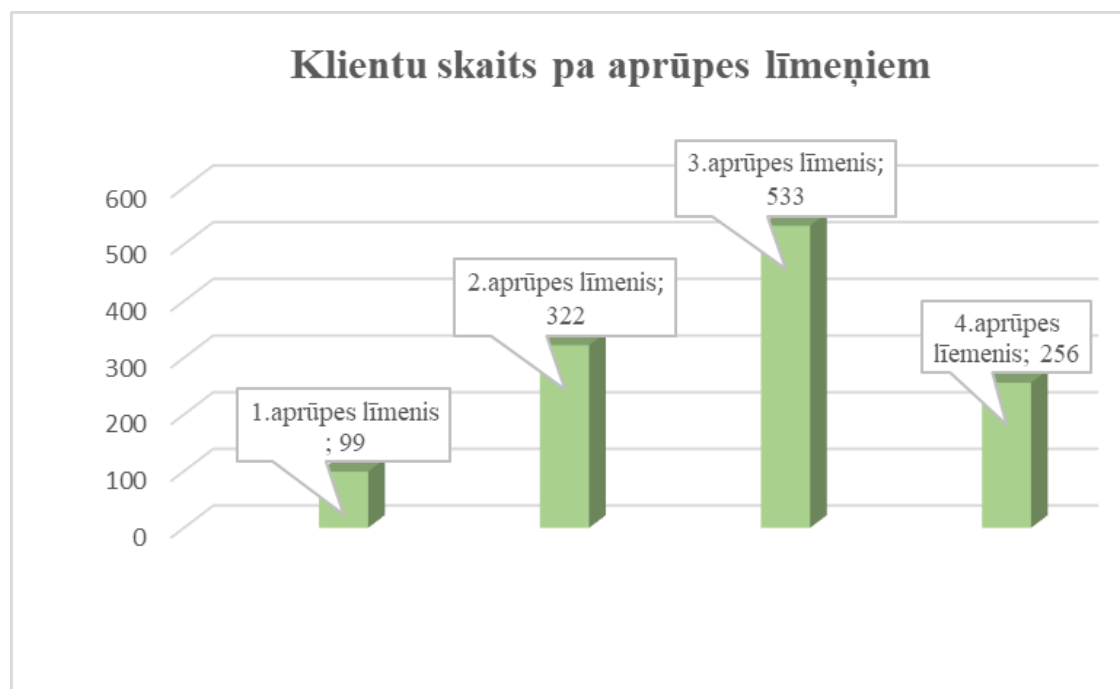
4.1. Sociālā aprūpe

10.tabula Klientu kustība Centrā 2023.gadā

<i>Filiāle</i>	Rezultatīvais rādītājs "Maksimālais atbilstoši higiēnas prasībām noteiktais vietu skaits" ar 01.01.2023. (Nodaļa+ Pusceļa māja)	Rezultatīvais rādītājs "Maksimālais atbilstoši higiēnas prasībām noteiktais vietu skaits" ar 01.11.2023. (Nodaļa+ Pusceļa māja)	Faktiskais klientu skaits 01.01.2023.	Iestājies	Izstājies	Faktiskais klientu skaits 31.12.2023.
<i>Iecava</i>	125	125	128	12	43	97
<i>Jelgava</i>	190 (170+20)	190 (170+20)	197 (177+20)	18	34	181 (169+12)
<i>Ziedkalne</i>	136	136	147	2	8	141
<i>Lielbērze</i>	135	135	136	8	10	134
<i>Ķīši</i>	80	80	84	3	4	83
<i>Ropaži</i>	272 (258+14)	268 (254+14)	269 (255+14)	24	34	259 (246+13)
<i>Rūja</i>	250 (220+30)	245 (220+25)	234 (214+20)	29	25	238 (218+20)
<i>Valka</i>	80	80	85	3	11	77
<i>Kopā</i>	1268	1259	1280	99	169	1210

Centrā 2023.gadā uzņemti 99 klienti, izstājušies 169 klienti, savukārt 30 klienti, t.sk. Grupu mājas “Saulrīti” klienti, mainījuši pakalpojumu uz sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem pašvaldībās (grupu dzīvokļiem).

Katram Centra klientam reizi gadā tiek veikta funkcionālo spēju izvērtēšana, lai noteiktu piemērotāko un atbilstošāko sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas apjomu, pielietojot *Klienta pašaprūpes prasmju un neatkarības izvērtējuma instrumentu*. Atbilstoši funkcionālo spēju izvērtējumam, pārskata perioda beigās, 1. aprūpes līmenis noteikts 99 klientiem, 2. aprūpes līmenis – 322 klientiem, 3. aprūpes līmenis – 533 klientiem, 4. aprūpes līmenis – 256 klientiem. Veicot klientu aprūpi, tiek ņemta vērā klienta piederība riska grupai un uzraudzības veidam, aktualizētas klienta problēmas un analizēta dinamika.

4.1.att. Klientu skaits pa aprūpes līmeņiem

Noteikts minimālais aprūpes personāla skaits un atbildība, ņemot vērā klientu funkcionālās spējas (aprūpes līmeņus), kā arī riska faktorus klientu drošības nodrošināšanai. Izveidoti aprūpes posteņi, lai nodrošinātu vienmērīgu aprūpes personāla nodrošinājumu. Pakalpojuma saņēmējiem tiek nodrošināta sadzīves un pašaprūpes prasmju apguve atbilstoši MK 13.06.2017. noteikumiem Nr.338 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem". Klienti apgūst pašaprūpes prasmes atbilstoši izstrādātajām pašaprūpes prasmju programmām.

Izvērtēta un tiek uzlabota vides pieejamība klientiem ar funkcionāliem traucējumiem. Tiek veikti klientu dzīvojamo istabiņu, sanitāro un koplietošanas telpu remonts, pakalpojuma pilnveidošanai un uzlabošanai, iegādāti pamatlīdzekļi un inventārs. Filiālēs iegādāti tehniskie palīgīdzekļi un medicīnas inventārs: 54 elektriski regulējamas funkcionālās gultas, skapīši ēdināšanas galdiņi, vestes klientu pieturēšanai ratiņkrēslos, tualetes krēsli ar polsterējumu, pārcelšanas platformas, sēdspilveni, elastīgie klientu pārvietošanas slīddēļi, pacēlāji vannai, pārcelšanas dēļi, universālie ratiņkrēsli, līdzekļi aizsardzībai pret izgulējumiem, pozicionēšanas ruļļi, pretizgulējumu matrači, dušas krēsli uz riteņiem, rollatori un evakuācijas palagi.

Tiek labiekārtotas, apzaļumotas un uzlabotas filiāļu teritorijas, lai tās pilnvērtīgi spētu izmantot klientiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem. Filiāles "Jelgava" 1.postenis pielāgots klientiem ar ļoti smagiem garīga rakstura funkcionāliem traucējumiem, iegādātas atbilstošas funkcionālās mēbeles.

Nodrošināta individuāla pieeja klientam, vēršot pastiprinātu uzmanību izmaiņām klientu uzvedībā, emocionālajā stāvoklī, kā arī informācijas apmaiņai starp speciālistiem un savlaicīgai papildus kompetentu speciālistu piesaistīšanai, lai nodrošinātu tūlītēju klienta problēmsituāciju risināšanu.

Organizētas regulāras sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un veselības aprūpes speciālistu sanāksmes- kovīzijas aktuālo jautājumu risināšanai.

2023.gadā veiktas regulāras klientu aptaujas "Par apmierinātību ar ēdināšanas pakalpojumu".

4.2. Veselības aprūpe

Veselības punktos tiek nodrošināta regulāra sadarbība ar ģimenes ārstiem un psihietriem, kā arī citiem veselības aprūpes speciālistiem, klientu veselības problēmu risināšanai.

Veikta briļļu iegāde klientiem ar redzes traucējumiem, kā arī nodrošināts zobārsta apmeklējums un, plānoti tiek veikta zobu protezēšana.

Pastiprināti tiek strādāts pie veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas. Tiek pilnveidota un optimizēta savstarpējā komunikācija starp klienta aprūpes un ārstniecības procesā iesaistītajām ārstniecības personām un klientu.

Regulāri tiek izvērtēti drošības riski un veikti risku mazinošie pasākumi, augsta riska klientiem vai klientu grupām, kas saistīti ar klienta vecumu, veselības stāvokli un nepieciešamību pēc īpašas aprūpes.

Izveidota vienota pieeja iekšējam kontrolēm par klientu aprūpi, dokumentācijas aizpildīšanu un higiēniskā režīma ievērošanu.

Tiek strādāts pie medicīniskās dokumentācijas un drošas zāļu aprites sistēmas pilnveidošanas.

Covid-19 infekcijas izplatības novēršanai un mazināšanai izstrādāti individualizēti rīcības plāni katrā filiālē, nodrošināta vienota rīcības koordinācija, kā arī klientu, darbinieku un tuvinieku izglītošana par veicamajiem izplatības novēršanas un ierobežošanas pasākumiem. Īstenojot izglītojoši informatīvo darbu nodrošināta visaptveroša pakalpojuma saņēmēju vakcinācija pret Covid-19 vīrusu.

4.3. Klientu drošība

Regulāri klientiem tiek veiktas individuālās un grupu apmācības par drošību uz ceļa, pie ūdenstilpnēm, mežā, veikta klientu instruēšana par elektrodrošību, ugunsdrošību, klientu iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu. Klienti instruēti par drošības vestu lietošanu diennakts tumšajā laikā, aprūpes personāls nodrošina, lai tās tiktu lietotas.

Lai nodrošinātu klientu drošību 2023.gadā filiālēs izstrādāti Preventīvo pasākumu plāni klientu drošības nodrošināšanai un apdraudējumu risku mazināšanai, kuros apzināti riska veidi, veikts risku novērtējums, kā arī veicamie risku novēršanas pasākumi. Izvērtēta klientu piederība riska grupai atbilstoši katras filiāles plānam. Notikušas regulāras drošības instruktāžas klientiem par drošību uz ceļa, pie ūdenstilpnēm, mežā, veikta klientu instruēšana par elektrodrošību, ugunsdrošību, klientu iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu.

Klientu drošības pasākumu nodrošināšanai nakts stundās, izstrādāta Nakts apgaitas kārtība, nosakot nakts apgaitu norisi, fiksēšanu un noteiktas obligāti pārbaudāmās jomas.

Aprūpes personālam regulāri tiek atgādināts kā rīkoties ārkārtas situācijās, visās filiālēs katrā aprūpes postenī izvietotas procesu shēmas par rīcību ārkārtas situācijās. Darbinieki atkārtoti tiek instruēti par rīcību ārkārtas situācijās.

4.4. Sociālā rehabilitācija un integrācija sabiedrībā

Īpaša uzmanība pievērsta Centrā dzīvojošo personu rehabilitācijas pasākumiem un saturīga brīvā laika pavadīšanai, atbilstoši katra vajadzībām un spējām, dažādojot iespējas un individualizējot pieeju pakalpojuma saņēmējiem.

Klientu aptaujās par apmierinātību ar sociālās rehabilitācijas pasākumu nodrošinājumu un kvalitāti 2023.gadā kopumā piedalījās 60% Centra filiāļu klientu. Aptaujā noskaidroti aktuālie jautājumi par apmierinātību ar sociālo aprūpi, par radošajām nodarbībām un brīvā laika pavadīšanas iespējām, par cilvēktiesību ievērošanu un par apmierinātību ar ēdināšanas pakalpojumu. Tika veikta arī klientu piederīgo aptauja, kurā tika iekļauti jautājumi par apmierinātību ar klientiem sniegto sociālo pakalpojumu, par sazināšanās un tikšanās iespējām un par klientu brīvā laika pavadīšanas iespējām. Saskaņā ar aptauju rezultātiem, kopumā tiek nodrošinātas nodarbības balstoties uz klienta vēlmēm. Turpmākā periodā plānots nodarbību specifiku mainīt, lai nodarbībām būtu būtiskāka pievienotā vērtība- kvalitatīvāka prasmju un spēju attīstība, individualizētas nodarbības.

Aptauju rezultāti tika izskatīti filiāļu Sociālās aprūpes padomēs un ir pamats klientu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācija plānu izstrādei, sociālo prasmju pilnveidei, klientu individuālajai attīstībai un izaugsmei. Sociālās aprūpes padome darbojas katrā filiālē. Padomes sastāvā ir klienti, klientu pārstāvji, pašvaldības pārstāvji un filiāles darbinieki. Sēdes notika reizi ceturksnī, kurās izskatīja jautājumus, kas saistīti ar pakalpojuma kvalitāti, klientu apmierinātību ar pakalpojumu, izanalizēti klientu aptauju rezultāti un iesniegti priekšlikumi klientiem sniegtā pakalpojuma uzlabošanai.

Centra filiālēs tiek nodrošinātas brīvā laika pavadīšanas iespējas klientiem iesaistoties nodarbību un pulciņu aktivitātēs, piedaloties filiāļu un starpfiliāļu organizētajos kultūras pasākumos, kā arī apmeklējot un aktīvi iesaistoties pašvaldību rīkotajos pasākumos. 2023.gadā tika realizētas 18 radošo prasmju un dzīves prasmju apguves programmas. Centrā dzīvojošās personas regulāri apmeklēja kādu no filiālēs īstenotajām nodarbībām un aktivitātēm.

Sociālās rehabilitācijas pilnveides ietvaros tiek izmantotas interaktīvās tāfeles, kuru pielietojšanas mērķis ir pakalpojuma saņēmēju digitālo un nepieciešamo sociālo prasmju apguvei, attīstībai un saglabāšanai. Visās filiālēs 2023.gada nogalē iegādāti jauni televizori, kas tiek izmantoti kā interaktīvie informācijas stendi, informējot filiāļu iedzīvotājus un apmeklētājus par Centra un filiāles aktualitātēm un notikumiem.

Centra filiāles “Jelgava” Pusceļa mājā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu 2023.gadā vidēji saņēma 12 klienti, filiāles “Ropaži” pusceļa mājā 11 klienti, filiāles “Rūja” pusceļa mājā 21 klienti. Deinstitutionalizācijas projektā, kopumā no 2016.gada, iesaistījušies 109 Centra klienti, 2023.gadā 28 klienti pārcēlušies uz dzīvi pašvaldībās sabiedrībā balstītos pakalpojumos.

11. tabula Klientu kustība Pusceļa mājās

Filiāle	Vietu skaits	Klientu skaits	Iestājušies	Izstājušies
Jelgava	20	12	5	6
Ropaži	14	13	5	1
Rūja	30	20	4	7

Centrā tiek veicināta personu integrācija sabiedrībā, apmeklējot dažādus pasākumus ārpus institūcijas, veicinot klientu pāreju uz dzīvi sabiedrībā deinstitucionalizācijas procesa ietvaros. Sadarbībā ar pašvaldībām, deinstitucionalizācijas pasākumu nodrošināšanai, klienti regulāri piedalījušies vietējo pašvaldību rīkotajos kultūras un sporta pasākumos. Pastāvīgi veikta klientu motivēšana pakalpojuma saņemšanai pusceļa mājās, grupu dzīvokļos patstāvīgai dzīvei ar pašvaldību sociālo dienestu atbalstu. Centra klienti aktīvi apmeklējuši pašvaldību piedāvātos pakalpojumus grupu mājās, lai iepazītos ar dzīves apstākļiem un izvērtētu savas iespējas pārcelties uz dzīvi pašvaldībās. Filiālē “Iecava” pirmo reizi 2023.gadā tika rīkots deinstitucionalizācijas projektā iesaistīto iedzīvotāju salidojums, kurā ar filiāles klientiem tikās un dalījās pieredzē klienti, kuri pārcēlušies uz dzīvi pašvaldībās.

Izstrādāti mēneša aktivitāšu plāni un nodrošinātas sociālās rehabilitācijas nodarbības, atbilstoši mēneša plānam un katra klienta vajadzībām. Regulāri tiek veikta sociālās rehabilitācijas procesa efektivitātes izvērtēšana, katram klientam individuāli.

Nodrošinātas sadzīves prasmju apmācības klientiem, klientu patstāvības un integrācijas sabiedrībā veicināšanai. Tiek aktualizētas un pilnveidotas klientu sociālās rehabilitācijas, sociālo prasmju uzlabošanas un brīvā laika pavadīšanas programmas.

Klientiem Centrā tiek nodrošinātas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, kultūras un sporta pasākumi. 2023.gadā filiālēs notikuši: 162 svētbriži, 96 ikmēneša jubilāru sveikšanas pasākumi, 10 galda spēļu turnīri, 116 dažādi sporta pasākumi, gan lokāli filiālēs, gan izbraukumos pie sadraudzības iestādēm, organizēti 100 tematiskie pasākumi, 116 ekskursijas, 31 pārgājiens, 70 pasākumi svinot gadskārtu svētkus, 16 valsts svētkiem veltīti pasākumi, 95 starpfiliāļu un sadraudzības pasākumi ārpus filiālēm vai uzņemot ciemiņus no vietējām kopienām un sadraudzības iestādēm, filiālēs ir notikušas 26 viktorīnas un konkursi, 64 radošās darbnīcas, 44 diskotēkas, 14 klientu personalizētas, 12 kino demonstrēšanas seansi. Filiālēs notikušas 11 Viesu un Atvērto durvju dienas, kuras apmeklēt aicināti klientu tuvinieki, sadarbības partneri un vietējo kopienu pārstāvji. Klientu radošie darbi tika izstādīti Dobeles novada Centrālajā bibliotēkā, Jelgavas novada Sesavas pagasta bibliotēkā, Jelgavas Kultūras nama organizētajā izstādē “Vienā valodā.”

Nozīmīgi sasniegumi 2023.gadā tika izcīnīti „Seni Cup 2023” minifutbola turnīrā. Starp 19 labākajām komandām, kuras piedalījās “Seni Cup 2023” minifutbola turnīrā tika izvirzītas sešas Centra filiāles: “Ziedkalne”, “Jelgava”, “Ropaži”, “Valka”, “Lielbērze” un “Iecava”. Filiāles “Ziedkalne” komanda Latvijas mērogā izcīnīja 1.vietu un ieguva goda titulu doties uz starptautisko mini futbola finālturnīru Toruņā, Polijā.

Sacenšoties starp 36 labākajām komandām no Čehijas, Kazahstānas, Lietuvas, Vācijas un Polijas filiāles “Ziedkalne” komanda ieguva 1. vietu arī Starptautiskajā SENI Cup mini futbola turnīrā Polijā. .

2023.gadā turpinājās sadarbība ar Sociālās integrācijas valsts aģentūru (turpmāk – SIVA). SIVA mācības 2023.gada septembrī pabeiguši 2 klienti programmā “Stādu sagatavošana un podošana”. 2023.gada decembrī mācības pabeidza viens klients programmā “Trauku novākšana un mazgāšana”. Profesionālās piemērotības noteikšanu izgājis klients, kurš var apgūt preču marķēšanas profesiju, piemērotības testu izgājuši 2 klienti programmā “Komerzinības. Preču izvietošana tirdzniecības zālēs”. Mācību uzsākšana bija plānota 2023.gada 2.pusgadā, bet netika nokomplektēta grupa. 2023.gada 31.martā mācības programmā “Komerzinības. Preču izvietošana tirdzniecības zālēs” pabeidza divi klienti, pēc mācībām veiksmīgi uzsāka darbu un mainīja pakalpojumu uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu pašvaldībā. Viena kliente turpina mācības Valmieras Gaujas krasta vidusskolas attīstības centrā Vaidavā.

4.5. Cilvēktiesības

Nodrošināta klientu personīgās dzīves neaizskaramība - iespējas telefoniski vai ar video zvanā sazināties ar tuviniekiem, tikties filiālē, ciemoties pie draugiem un tuviniekiem, vēstuļu, sūtījumu neaizskaramība.

Klientiem ir nodrošināta iespēja iesniegt priekšlikumus un sūdzības, tās tiek rūpīgi izskatītas, un ja ir problēmas, tās tiek novērstas.

Tiek nodrošināti apstākļi konfidencialitātes saglabāšanai, privātā sarunā ar klientu iegūtā informācija netiek izpausta, klienta personas lietas un dati pieejami tikai darbiniekam, kurš strādā ar klientu, dokumenti tiek uzglabāti telpās, kas pieejamas tikai darbiniekiem.

Centra filiālēs tiek ievērotas Tiesībsarga rekomendācijas un ziņojumos noteiktie ieteikumi. Iespēju robežās un pakāpeniski, cik atļauj telpu izvietojums, klienti ar ļoti smagiem funkcionālie traucējumiem tiek pārvietoti filiāļu 1.stāvos. Procesu un rekomendāciju izpildes tiek kontrolētas filiāļu iekšējās kontroles pasākumos un Pakalpojumu nodrošināšanas nodaļas veikto pārbaūžu ietvaros.

4.6. Sociālo pakalpojumu kvalitātes pārraudzība

Saskaņā ar Centra sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu kvalitātes novērtēšanas pārbaūžu plānu 2023.gadam veiktas visaptverošas pārbaudes visās 8 Centra filiālēs:

- par mazkustīgu un gulošo klientu aprūpes īstenošanu filiālēs, sniegti ieteikumi pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai katrai filiālei;
- veselības aprūpes jomā, - par veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanu, medikamentu apriti, telpu iekārtojumu, drošību, materiāli tehnisko nodrošinājumu u.c. ar veselības aprūpes pakalpojumu saistītās lietās, tai skaitā medicīnas darbinieku sadarbību ar citiem filiāles speciālistiem;

- neplānotas pārbaudes katrā Centra filiālē par Deinstitutionalizācijas projekta procesu īstenošanu;
- klientu naudas līdzekļu personīgajiem izlietojumam un tā procesa dokumentēšana;
- pārbaude Grupu mājā “Saulrīti” reaģējot uz klienta sūdzību, aktualizēti jautājumi un darbinieku rīcība ārkārtas situācijās;

Aktualizēta kārtība par informācijas apriti – sanāksmju organizēšanu, protokolēšanu. Turpinās uzraudzība un metodiskā vadībā, lai nodrošinātu aprūpes personāla maiņu pieņemšanas nodošanas protokolu atbilstoša un korekta aizpildīšana gan ikdienā, gan brīvdienās un svētku dienās. Turpinās preventīvais darbs ārkārtas situāciju izslēgšanā, kas saistās ar klientu neinformētu prombūtni.

Atbilstoši Komunikācijas plānam, 2023.gada sākumā tika organizētas darbinieku un klientu kopsapulces, kurās darbinieki un klienti tika informēti par paveikto iepriekšējā gadā un 2023.gada plānoto, tika organizētas regulāras Centra vadības un administrācijas tikšanās ar darbiniekiem par tā brīža aktualitātēm darba organizācijā, pakalpojuma sniegšanā, normatīvo aktu regulējumā, veikto pārbažu rezultātiem. 2023.gadā divas reizes tika organizēti visu līmeņu vadītāju semināri (administratīvie vadītāji, filiāļu vadītāji, saimniecības nodaļu vadītāji, sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļu vadītāji, veselības sektora vadītāji, kā arī filiāļu lietveži un kultūras pasākuma organizatori), kuros darbinieki tika informēti par Centra aktualitātēm, praktiski veicamajiem uzdevumiem. Semināra tēmas, pamatā izvēlētas par aktuāliem Centra jautājumiem, kā arī problēmjautājumiem, kurus veicot ir konstatēti sarežģījumi un kļūdas, t.sk. veiktajās pārbaudēs.

Pakalpojumu nodrošināšanas nodaļa reizi mēnesī organizējusi metodiskā atbalsta sanāksmes sociālā darba un veselības sektora speciālistiem, sniegtā pakalpojuma kvalitātes uzlabošanai. Metodiskā atbalsta sanāksmes organizētas izbraukumu semināru formātā, semināri norisinājās vairākās filiālēs

Centrā tiek nodrošinātā Centra direktora izveidotas koleģiālas padomdevēja institūcijas Sociālās aprūpes padomes darbība, kuras mērķis ir veicināt Centra sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu un sekmēt Centrā dzīvojošo personu tiesību un pienākumu ievērošanu, interešu aizstāvību un konfliktu risināšanu starp klientiem vai klientiem un personālu. Sociālās aprūpes padomes darbā līdzdarbojas klienti, klientu pārstāvji – tuvinieki un pašvaldību pārstāvji. Sociālās aprūpes padomes katrā Centra filiālē sanāksmes notikušas vidēji reizi ceturksnī

Filiāles tiek nodrošināta iekšējā kontrole, vismaz reizi nedēļā tiek veiktas pārbaudes par higiēnas, klientu aprūpes, sociālās rehabilitācijas nodarbību kvalitāti.

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācijai ar sabiedrību ikdienā tiek izmantoti vairāki kanāli, primāri - interneta tīmekļa vietnē www.vsaczemgale.gov.lv pieejama informācija par iestādi un tās funkcijām, par vakancēm, Eiropas Savienības finansēto projekta gaitu, regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par Centra aktualitātēm, aktīvi informācija tiek publicēta sociālo mediju kontā facebook.com/vsaczemgale. Informācijas publicēšana un sniegšana notiek atbilstoši ikgadējam Centra Komunikācijas plānam, kas izstrādāts ar mērķi nodrošināt integrētu pieeju Centra klientu, darbinieku, sadarbības partneru

un sabiedrības vienvirziena un divvirziena komunikācijas īstenošanai virzot Centra mērķu un uzdevumu sasniegšanu atbilstoši Centra misijai un vērtībām.

2023.gadā īstenoti vairāki nozīmīgi projekti un aktivitātes sabiedrības informēšanai un iesaistei.

Pirmo reizi, ar mērķi, raisīt jauniešos interesi par sociālās jomas profesijām un iepazīstināt ar darba specifiku ilgstošās sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrā, Centrs piedalījās “Junior Achievement” organizētajās Ēnu dienās, uzņemot astoņus jauniešus filiālēs “Jelgava”, “Ķīši” un “Ziedkalne”.

Ar mērķi veicināt sabiedrības izpratni par iespējām cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem dzīvot pilnvērtīgu dzīvi, Centrs sadarbībā ar Latvijas Universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledžu, Bauskas novada sociālo dienestu, biedrību “Rīgas pilsētas “Rūpju bērns””, ar diskusiju “ES = VIŅI” piedalījās festivālā “Lampa”, Labklājības ministrijas teltī “Rozā briļļu kapsēta”.

Atzīmējot Centra filiāles “Ropaži” 60 gadu jubileju, tika izveidots videosižets par filiāles darbību un attīstību, filiālē sniegto pakalpojumu un darbiniekiem, kuri nesavtīgi un no sirds veic savu darbu. Videosižets tika pārraidīts Re TV Latvijas reģionu televīzijas kanāla raidījumā “Vērtīgi zināt”.

Sadarbībā ar Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžu filiālē “Jelgava” tika rīkots informatīvs seminārs par studiju iespējām Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledžas studiju programmās “Sociālā aprūpe” un “Sociālā rehabilitācija”, iegūstot aprūpētāja un sociālā rehabilitētāja kvalifikāciju.

2023.gada septembrī Centrs sadarbībā ar LM, Latvijas Universitātes P. Stradiņa medicīnas koledžu, SIA “Essity Latvia” filiālē “Jelgava” organizēja semināru “Ģimeniskai videi pietuvināts pakalpojums institūcijā”, kurā piedalījās vairāk kā 100 sociālās jomas profesionāļi no valsts sociālās aprūpes centriem (VSAC “Zemgale”, VSAC “Kurzeme”, “VSAC “Latgale”, VSAC “Rīga”) lai gūtu jaunāko informāciju par tendencēm ilgstošās sociālās aprūpes un rehabilitācijas jomā.

2023.gadā veikta sadarbības partneru anketēšana, lai noskaidrotu apmierinātību ar sadarbību un identificētu nepieciešamos pilnveidojumus. Lai sekmīgi identificētu iestādes stiprās puses un noteiktu turpmākos virzienus attīstībai, tika izstrādāta sadarbības partneru aptaujas anketa. Aptaujas anketā tika iekļauti desmit jautājumi, kuros jānovērtē iestāde, tās sniegtie pakalpojumi, kā arī jāizsaka savs kopējais vērtējums par dažādiem sadarbības posmiem. Noslēguma jautājumos sadarbības partneru anketā tika lūgts norādīt ieteikumus iestādes darbības pilnveidei.

Kopējā vērtējumā, izmantojot vidēji – aritmētisko metodi 30 sadarbības partneri jeb respondenti Centru novērtēja ar 8,5 ballēm, kur 10 balles ir maksimālais novērtējums.

- 2/3 respondentu norādījuši, ka ir ļoti labi informēti par Centra darbību un sniegtajiem pakalpojumiem, savukārt 1/3 norāda, ka nepārziņa Centra darbības jomu un sniegtos pakalpojumus, izvēloties atbildes kā “ļoti vāji”, “drīzāk vāji”, vai norāda “nav viedokļa”. Mazāka izpratne un informētība gan par Centra darbību, gan sniegto pakalpojumu kvalitāti parādās to sadarbības partneru lokā, ar kuriem sadarbība ir bijusi vienreizēja, reti, vai konkrēta pakalpojuma vai piegādes jautājumos, piemēram viena

līguma ietvaros. Savukārt sadarbības partneriem ar kuriem Centram noris aktīva sadarbība, tiek organizētas kopējas aktivitātes un pasākumi, informācija par Centra darbību un sniegto pakalpojumu ir daudz plašāka;

- 7 no 10 respondentiem novērtē, ka sniegtie pakalpojumi, dzīvošanas apstākļi klientiem tiek nodrošināti drošā un estētiskā vidē, kā arī tiek nodrošināts cieņas pilns aprūpes process, ietvertais pakalpojumu grozs pilnībā atbilst kvalitatīvam ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumam, turklāt atzīstot, ka Centrs tiek novērtēts kā augstas kvalitātes pakalpojuma sniedzējs;
- 70% no respondentiem ar izcilību novērtē dokumentu aprites kvalitāti un ātrumu sadarbībā ar Centru un tā struktūrvienībām. Atzinīgi tiek novērtēta pozitīvā komunikācija dažādos procesos;
- sadarbības partneri kā galvenos uzlabojamos jautājumus Centram norādījuši darbu ar ārējo komunikāciju, atspoguļojot un informējot sabiedrību par Centra aktivitātēm gan sociālajos tīklos, gan mediju platformās.

6. NĀKAMĀ GADA PLĀNOTIE PASĀKUMI

6.1. Iestādes attīstību ietekmējošie faktori

Viens no galvenajiem instrumentiem pamatdarbības augstāku rezultātu sasniegšanai ir maksimāli individualizēta sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšanu katram Centra iedzīvotājam atbilstoši viņa individuālajām vajadzībām un funkcionālajām spējām, sociālās rehabilitācijas programmu pielietošana ikdienas darbā, regulāra tās uzlabošana un izpildes kontrole. Izstrādāt vienotu pieeju sociālās rehabilitācijas procesa nodrošināšanai atbilstoši klientorientētai sociālā darba prakse

Centrā izstrādājam vienota metodika sociālās rehabilitācijas procesa norisei Centra filiālēs.

Ņemot vērā pakalpojumu un preču izmaksu pieauguma tendenci un esošā finansējuma apjomu, arvien grūtāk ir nodrošināt infrastruktūras sakārtošanu, vides pieejamības nodrošināšanu atbilstoši klientu funkcionālajam stāvoklim. Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums tiek piešķirts vairs tikai klientiem ar 3.un 4.aprūpes līmenī, Centrā iestājas klienti ar smagākām diagnozēm, mazkustīgu un guloši, līdz ar to Centra izaicinājums, - pielāgot infrastruktūru, iekārtot telpas un nodrošināt nepieciešamā aprūpes personāla pietiekamību pakalpojuma sniegšanai klientiem ar smagākiem funkcionāliem traucējumiem. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un izmaksu efektīvu pakalpojumu, nepieciešams izvērtēt katras filiāles infrastruktūru, nākotnes perspektīvas un restrukturizācijas iespējas,

Centra prioritātes 2024.gadam:

- VSAC “Zemgale” darbības stratēģijas 2024.- 2027.gadam izstrāde;
- nodrošināt rezultatīvā rādītāja (klientu skaitu) izpildi visās Centra filiālēs;
- nodrošināt cienīgus dzīves apstākļus un augstas kvalitātes sociālās aprūpes pakalpojumus, maksimāli individualizējot sociālās aprūpes pakalpojuma sniegšanu katram Centra iedzīvotājam atbilstoši viņa individuālajām vajadzībām un funkcionālajām spējām, tuvinot pakalpojumu ģimeniskai videi pietuvinātam pakalpojumam institūcijā;
- veidojot klientiem mājīgu un funkcionālam stāvoklim pielāgotu vidi, veikt vides pieejamības izvērtējumu un izvērtējumu atbilstoši universālā dizaina vadlīnijām;
- nodrošināt infrastruktūras uzlabojumus, veicot plānotos uzlabojumus atbilstoši remontdarbu plānam 2024.gadam un neatliekamās remontdarbus, aprīkot filiāļu telpas ar plānoto inventāru pēc nepieciešamības;
- pilnveidot un paplašināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu klāstu, atbilstoši klienta individuālajām vajadzībām, piesaistot funkcionālos speciālistus, pārskatot interešu pulciņu nodarbību pieprasījumu;
- ieviest visaptverošu risku pārvaldības modeli, tā ietvaros izvērtēt ar klientu drošību saistīto ārkārtas situāciju rašanās cēloņus un veikt nepieciešamos preventīvos pasākumus, lai minimizētu ārkārtas situāciju rašanās riskus un nodrošinātu klientu un darbinieku drošību;
- izvērtēt augstā darbinieku mainības līmeņa un lielā vakanto amata vietu skaita cēloni un veikt pasākumus darbinieku noturēšanas un piesaistes uzlabošanai;
- izstrādāt aktuālus darbības nepārtrauktības plānus katrā filiālē;
- turpināt darbu pie Centra identitātes stiprināšanas, sabiedrības informēšanas pilnveidošanas mājas lapā un sociālajos mēdijos.

6.2. Nozīmīgākie plānotie remontdarbi un finanšu ieguldījumi 2024.gadā

Nākamajā pārskata gadā iestādē, lielāko daļu, infrastruktūras uzturēšanas pasākumus plānots veikt pašu spēkiem, atbilstoši katras filiāles prioritātēm un remontdarbu plānam 2024.gadam. 2024.gada prioritātes Centra filiāļu infrastruktūras uzlabojumu nodrošināšanai, veicot plānotos uzlabojumus atbilstoši remontdarbu plānam 2024.gadam un neatliekamās remontdarbus, aprīkojot filiāļu telpas ar plānoto inventāru pēc nepieciešamības un pilnveidojot klientu dzīvojamo istabu iekārtojumu, to individualizējot, veidojot personīgāku, mājīguma sajūtu radošu, kas atbilstu klienta samērīgām individuālajām vēlmēm un funkcionālam stāvoklim.

Filiālē **“Iecava”** sadarbībā ar VSIA “Šampētera nams” plānota lietus ūdens savākšanas sistēmas izbūve atbilstoši 2022.gadā izstrādātajam būvprojektam, garāžas ēkas jumta seguma nomaiņa, pašu spēkiem plānots veikt klientu dzīvojamo istabiņu, nodarbību telpu un gaitēņa kosmētisko remontu.

Filiālē **“Jelgava”** sadarbībā ar VSIA “Šampētera nams” plānoti saimniecības ēkas jumta seguma nomaiņas darbi, siltummezgla remontdarbi, vēja kastu renovācija, lietus ūdens tekņu, sniega un drošības barjeru atjaunošana, Būvniecības valsts kontroles biroja 2023.gada atzinumā noteikto norādījumu izpilde. Pašu spēkiem plānots zāles skatuves grīdas un pakāpienu atjaunošana, āra solu atjaunošanas darbi.

Filiālē **“Kīši”** pašu spēkiem plānots veikt kosmētiskos remontdarbus klientu dzīvojamās istabās, 3.stāva mācību virtuvē, aprūpētāju darba telpās, gaitenī un sanitārajā mezglā. Plānoti teritorijas labiekārtošanas darbi, - piebraucamā ceļa un autostāvvietu grants seguma atjaunošana, lietus notekcauruļu atjaunošanas darbi.

Filiālē **“Lielbērze”** sadarbībā ar VSIA “Šampētera nams” plānots siltummezgla remonts, pašu spēkiem plānots veikt rezerves kāpņu atjaunošanu, kāpņu un ieejas koridora atjaunošanas darbus, sanitāro telpu remontdarbus. Plānots nomainīt durvis 15 klientu dzīvojamām istabām un tualetēm. Plānoti labiekārtošanas darbi,- lapenes rekonstrukcija, kanalizācijas aku apbūve un apmaļu deformācijas novēršana.

Filiālē **“Ropaži”** sadarbībā ar VSIA “Šampētera nams” plānota apkures apsāistes, siltummezglu un apkures katlu jaudu projekta izstrāde, apkures katla remonts vai nomaiņa. Pašu spēkiem plānots 6 klientu dzīvojamo istabiņu un pagraba stāva trenāžieru telpas kosmētiskais remonts, remontdarbi saimniecības ēkas noliktavas telpās.

Filiālē **“Rūja”** sadarbībā ar VSIA “Šampētera nams” plānota automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas renovācija, «Saulrītu» grupu mājas siltummezgla remonts, Būvniecības valsts kontroles biroja 2023.gada atzinumā noteikto norādījumu izpilde. Pašu spēkiem plānoti 3. korpusa 1. stāva 4 dzīvojamo istabiņu, 2.korpusa 2.stāva telpu kosmētiskie remontdarbi, 1. korpusa 1. stāva telpu radiatoru aprīkošana ar termogalvām, balkona margu nomaiņa ēku korpusos.

Filiālē **“Valka”** pašu spēkiem plānots galdniecības telpas un veselības punkta procedūru kabineta remontdarbi.

Filiālē **“Ziedkalne”** pašu spēkiem plānoti friziera kabineta remontdarbi, sanitāro mezglu izveide un aprīkojuma uzstādīšana, klientu atpūtas telpas remontdarbi.

6.3. Informācija par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem nākotnes kontekstā

Neskaidrie apstākļi un iespējamie saistāmie riski ar esošo ģeopolitisko situāciju pasaulē, var būtiski ietekmēt Centra pamatdarbības un atbalsta darbības īstenošanas pasākumus. Saistībā ar ģeopolitisko situāciju pasaulē, Centram izstrādājot darbības nepārtrauktības plānu krīzes situācijām, būtiski jāpārskata un jāapzina nepieciešamo resursu, t.sk. materiālo rezervju nodrošinājums, atbilstošas jaudas ģeneratoru nepieciešamība, transporta nodrošinājums iespējamās klientu evakuācijas gadījumā.

Centrā ir samērā liela personāla sastāva mainība, speciālistu trūkums, īpaši sociālā darba, kā arī fiziskā darba veicēju trūkums. Darba tirgus konkurences apstākļos ir grūtības aizpildīt vakantās speciālistu amata vietas. Nākotnes risks - netiek sagatavoti jauni attiecīgās nozares speciālisti kā arī

nekonkurētspējīgs atalgojums. Veicot aizejošo darbinieku aptauju apzināti galvenie iemesli darbinieku mainībai: nav konkurētspējīgs atalgojums, novecošanās (pensijas vecuma sasniegšana), dzīvesvietas maiņa, ģeogrāfiskais izvietojums (problemātiski nokļūt darba vietā).

Lielākai daļai Centra filiāļu ēku stāvoklis atbilst prasībām sociālo pakalpojumu sniegšanai, bet daļa telpu ir tehniski un morāli nolietotas un atsevišķos gadījumos neatbilst mūsdienu klientu specifiskajām un individualizētajām vajadzībām, atsevišķu ēku daļās apgrūtināti nodrošināt vides pieejamības prasības.

Filiālei "Ziedkalne" 2023.gada 1.pusgadā izstrādāta lifta pārbūves projekta dokumentācija un veikta lifta būvprojekta ekspertīze. Risks par nepietiekamu finansējumu, lai nodrošinātu lifta izbūvi būvprojekta derīguma termiņa periodā. Filiālē neesošais lifts ir Veselības inspekcijas atteikuma pamatojums reģistrēt filiāles Veselības aprūpes punktu Ārstniecības iestāžu reģistrā.

Saistībā ar filiāles "Iecava" 2.dzīvojamā korpusa remontdarbos konstatēto ēkas tehnisko stāvokli un nepieciešamo finanšu ieguldījumu, pārskatāma sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšanas kopumā filiālē "Iecava", ņemot vērā arī nākotnē nepieciešamos ieguldījumus filiāles "Iecava" 1.korpusa dzīvojamajā ēkā, kas ir filiāles centrālā ēka, kurā izvietoti visu sociālās aprūpes un rehabilitācijas speciālistu kabineti, nodarbību telpas, pasākumu zāle, ēdamzāle, medicīnas telpas, tai skaitā veselības stāvokļa novērošanas telpas un filiāles administrācija.

Atsevišķu pašvaldību nepilnīgs atbalsts un pakalpojumu pieejamība pašvaldībās ilgstošās sociālās un rehabilitācijas institūciju klientiem, it sevišķi beidzoties DI projektam. Līdz ar to apgrūtināta klientu, kuriem noteikts 1.un 2.aprūpes līmenis, un kuri varētu saņemt sabiedrībā balstītus pakalpojumus pašvaldībā, motivācija turpmākai dzīvei ārpus institūcijas. Centrs sadarbojas ar Sociālās integrācijas valsts aģentūru arodapmācību nodrošināšanai klientiem, bet valstī šobrīd maz attīstīti sociālie uzņēmumi, kuros klienti būtu potenciālie darba ņēmēji, lai pēc apmācību pabeigšanas un sagatavošanas patstāvīgi dzīvei spētu veiksmīgi nodibināt darba tiesiskās attiecības.